

МІНІСТЕРСТВО ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ
(Мінекономіки)

вул. М. Грушевського 12/2, м. Київ, 01008, тел. (044)200-47-53, факс (044)253-63-71
E-mail: meconomy@me.gov.ua, <http://www.me.gov.ua>, код ЄДРПОУ 37508596

На № _____ від _____

Директору Науково-дослідного
інституту правового забезпечення
інноваційного розвитку
Національної академії правових наук
України

Сергію ГЛІБКУ

ndipzir@gmail.com

Щодо проекту Закону

Шановний Сергію Васильовичу!

Мінекономіки розглянуло проект Закону України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо впровадження та розвитку Індустрії 4.0” (далі – проект Закону), надісланий листом Науково-дослідного інституту правового забезпечення інноваційного розвитку Національної академії правових наук України (далі – НДІ ПЗІР НАПрН України) від 28.12.2023 № 178.

Дякуємо Вам та колективу НДІ ПЗІР НАПрН України за увагу, яку приділено дослідженням щодо удосконалення правових та організаційних засад формування та реалізації державної політики в сфері цифровізації економіки, у тому числі засад впровадження цифрових технологій Індустрії 4.0 в реальний сектор економіки в умовах розбудови цифрової економіки та суспільства України з урахуванням досвіду держав-членів ЄС, що знайшли свою реалізацію в проекті Закону.

Мінекономіки використовуватиме положення проекту Закону у своїй правотворчій діяльності та опрацюванні проектів нормативно-правових актів, розроблених іншими суб'єктами правотворчої діяльності, а також у разі необхідності залучить працівників НДІ ПЗІР НАПрН України для їх опрацювання.

З повагою

Заступник Міністра

Віталій КІНДРАТІВ

Ткаченко Анастасія, 093 643-95-84

ДОКУМЕНТ СЕД Мінекономіки АСКОД

Підписувач **Кіндратів Віталій Зіновійович**

Сертифікат **6FA97849F1B257DD0400000058A400002E080200**

Дійсний з **27.07.2023 14:38:55** по **27.07.2025 14:38:55**

Мінекономіки

2303-05/8443-07 від 01.02.2024 17:50

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПРАВОВИХ НАУК УКРАЇНИ

НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ

ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ

61002, м. Харків, вул. Чернишевська, 80

e-mail: ndipzir@gmail.com

тел.: (057) 700-06-64, 700-06-79

сайт: ndipzir.org.ua

Визв № 178 від 28.12.2023

Першому віце-прем'єр-міністру України
Міністерства економіки України
Юлії СВИРИДЕНКО

Шановна пані Юліє!

Науково-дослідний інститут правового забезпечення інноваційного розвитку Національної академії правових наук України протягом 2021-2023 років здійснював наукові дослідження в рамках виконання фундаментальної теми «Правове регулювання господарської діяльності в умовах розбудови економіки Індустрії 4.0» № 0120u104783 з метою всебічного аналізу правового регулювання господарської діяльності в умовах становлення цифрової економіки та суспільства в Україні для подальшого удосконалення національного законодавства з урахуванням досвіду ЄС. Науковими працівниками НДІ ПЗІР НАПрН України в межах цієї фундаментальної теми опубліковано 48 наукових статей, 164 тез доповідей на конференціях, видано 5 монографій, а також у 2023 році підготовлено проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо впровадження та розвитку Індустрії 4.0».

Просимо Вас розглянути можливість використання цього законопроекту в законотворчій роботі Міністерства економіки України та, у разі прийняття позитивного рішення, залучити працівників НДІ ПЗІР НАПрН України для його доопрацювання відповідно до завдань, поставлених перед вашим Міністерством.

Додатки:

1. Проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо впровадження та розвитку Індустрії 4.0» на 10 арк.;
2. Пояснювальна записка до проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо впровадження та розвитку Індустрії 4.0» на 5 арк.;

3. Порівняльна таблиця до проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо впровадження та розвитку Індустрії 4.0» на 14 арк.

**З повагою,
Директор Науково-дослідного
інституту правового
забезпечення інноваційного розвитку
НАПрН України**

Сергій ГЛІБКО

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПРАВОВИХ НАУК УКРАЇНИ

**НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ
ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ**

61002, м. Харків, вул. Чернишевська, 80
e-mail: ndipzir@gmail.com

тел.: (057) 700-06-63
сайт: ndipzir.org.ua

Вих № 175 від 22.12.2023

**Комітет Верховної Ради України з
питань фінансів, податкової та
митної політики
Народному депутату
Верховної Ради України
Олексію ЛЕОНОВУ**

Шановний Олексію Олександровичу!

Направляємо Вам проєкт Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо впровадження та розвитку Індустрії 4.0», розроблений в межах фундаментальної теми НДІ правового забезпечення інноваційного розвитку НАПрН України «Правове регулювання господарської діяльності в умовах розбудови економіки Індустрії 4.0».

Просимо Вас розглянути можливість використання цього Законопроєкту у законотворчій роботі. При необхідності, просимо Вас залучити представників НДІ правового забезпечення інноваційного розвитку НАПрН України до робочих груп по вдосконаленню Законопроєкту.

Авторський колектив: к.ю.н., доц. С. В. Глібко; д.ю.н., проф. О. О. Дмитрик; п.н.с., д.ю.н., доц. Є. М. Білоусов; п.н.с., д.ю.н., проф. С. О. Кузніченко; п.н.с., д.е.н., проф. Н. М. Внукова; п.н.с, к.е.н, доц. О. В. Корват; н.с., к.ю.н., доц. І. А. Селіванова; с.н.с., к.ю.н., доц. В. Л. Бредихіна.

Додатки:

1. Проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо впровадження та розвитку Індустрії 4.0» на 10 арк.;

2. Пояснювальна записка до проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо впровадження та розвитку Індустрії 4.0» на 5 арк.;

3. Порівняльна таблиця до проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо впровадження та розвитку Індустрії 4.0» на 14 арк.

**Директор Науково-дослідного
інституту правового
забезпечення інноваційного розвитку
НАПрН України**

Сергій ГЛІБКО

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо впровадження та розвитку Індустрії 4.0

Верховна Рада України постановляє:

I. Внести до Закону України «Про Концепцію Національної програми інформатизації» від 04 лютого 1998 року № 75/98-ВР та Концепції Національної програми інформатизації, схваленої цим Законом, такі зміни:

1. У тексті та назві Закону і Концепції слова «інформатизація» у всіх відмінках замінити словами «інформатизація і цифровізація» у відповідному відмінку.

2. Другий абзац Розділу IV викласти у такій редакції:

Головною метою Програми є забезпечення належного рівня добробуту, розвитку, самореалізації, безпеки, прав і свобод людини, бізнесу та держави через інноваційне випереджальне економічне зростання із застосуванням інформаційних і цифрових технологій.

3. Четвертий – десятий абзаци Розділу IV викласти у такій редакції:
технологічна і цифрова модернізація економіки та суспільства;
застосування та розвиток сучасних інформаційних і цифрових технологій у сферах економіки та суспільного життя;
сприяння функціонуванню цифрових інноваційних центрів (хабів);
підтримка формування та розвитку інноваційних екосистем, задіяних у процесі створення та впровадження цифрових інновацій;
забезпечення інформаційної безпеки та цифрового суверенітету держави;
формування та підтримка ринку цифрових продуктів і послуг;
рівноправна інтеграція України у світовий цифровий простір.

II. Внести до Закону України «Про національну програму інформатизації» від 01 грудня 2022 року № 2807-ІХ такі зміни:

1. У тексті та назві Закону слова «інформатизація» у всіх відмінках замінити словами «інформатизація і цифровізація» у відповідному відмінку.

2. Пункти 5) та 24) частини першої статті 1 викласти у такій редакції:

5) Генеральний державний замовник Національної програми інформатизації і цифровізації (далі - генеральний замовник) - центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сферах цифровізації, цифрового розвитку, цифрових інновацій та технологій, цифровізації реального сектору економіки, електронного урядування та електронної демократії, інформаційного суспільства, інформатизації безпеки в кіберпросторі;

24) цифрова технологія – інструменти, методи, системи, пристрої, ресурси, функціонування яких базується на збиранні, прийманні, генеруванні, зберіганні, передаванні, обробці, представленні та використанні даних у цифровому форматі.

3. Частину першу статті 1 доповнити з урахуванням алфавітного порядку термінами такого змісту:

13¹) Індустрія 4.0 – етап цифрової трансформації у реальному секторі економіки, що передбачає комплексну цифровізацію та автоматизацію виробничих процесів і управління із впровадженням цифрових технологій 4.0.

23¹) технології 4.0 – цифрові технології, до яких, зокрема, але не виключно, належать інтернет речей, штучний інтелект, машинне навчання, хмарні та туманні обчислення, аналітика великих даних, блокчейн, адитивні технології, цифровий дизайн, симуляція цифрових двійників, безпілотні технології, біометричні технології, віртуальна реальність, доповнена реальність, автономні роботи.

24¹) цифровий суверенітет – незалежність у кіберпросторі, здатність забезпечити цифрову безпеку власних даних і операцій.

4. Статтю 3 доповнити пунктами 8¹), 10) і 11) такого змісту:

8¹) реалізації заходів, спрямованих на розвиток Індустрії 4.0;

10) кібербезпеки, захисту прав і свобод людини і громадянина, цифрового суверенітету фізичних і юридичних осіб, національних інтересів України у кіберпросторі;

11) розвитку системи підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації кадрів за сучасними цифровими спеціальностями на основі вимог ринку праці та цифрових трендів.

5. Частину першу статті 8 викласти у такій редакції:

Національна програма інформатизації і *цифровізації* формується виходячи з довгострокових пріоритетів соціально-економічного, науково-технічного, національно-культурного розвитку держави з урахуванням світових напрямів розвитку та досягнень у сфері інформатизації і *цифровізації* і спрямована на розв'язання проблем розвитку інформаційного суспільства, *цифровізації реального сектору економіки*, підвищення ефективності та результативності *промисловості*, державного управління, національної безпеки і оборони, демократизації суспільства, *безпеки в кіберпросторі*, захисту прав і свобод людини і громадянина, *цифрового суверенітету фізичних і юридичних осіб, національних інтересів України у кіберпросторі*.

6. Частину першу статті 8 доповнити другим абзацом такого змісту:

Забороняється формування та реалізація завдань, програм, проектів, робіт з цифровізації, що здійснюють прямо чи опосередковано когнітивне поведінкове маніпулювання, соціальну оцінку (класифікацію людей на основі поведінки, особистих характеристик, соціально-економічного статусу), біометричну ідентифікацію в реальному часі, у тому числі віддалені.

III. Внести до Закону України «Про інноваційну діяльність» від 04 липня 2002 року № 40-IV такі зміни:

1. Частину першу статті 1 доповнити з урахуванням алфавітного порядку термінами такого змісту:

інноваційна екосистема – цілісна самоорганізована динамічна сукупність суб'єктів інноваційної діяльності та інноваційної інфраструктури, їх відносин та ресурсів, задіяних у процесі створення та впровадження інновацій.

інноваційний центр – юридична особа, спеціалізований технологічний інкубатор, що виконує функції трансферу знань і технологій, де суб'єктам господарювання, переважно суб'єктам малого і середнього підприємництва та громадським організаціям, надається можливість перевірити актуальну інформацію щодо інноваційних технологій, здійснити їх експертизу, тестування, пройти навчання, отримати консультації та допомогу у використанні і впровадженні інновацій, організації досліджень, пошуку інвестицій, захисті прав інтелектуальної власності на інноваційні технології.

2. Назву статті 3 викласти у такій редакції:

Стаття 3. Мета і завдання державної інноваційної політики.

3. Перший, другий, третій, п'ятий, восьмий та десятий абзаци частини другої статті 3 викласти у такій редакції:

Основними завданнями державної інноваційної політики є:

інноваційний розвиток економіки України;

визначення та реалізація державних пріоритетів інноваційного розвитку;

збереження, розвиток і використання вітчизняного науково-технічного та інноваційного потенціалу;

організація трансферу технологій, міжнародного науково-технологічного співробітництва, охорони майнових прав на вітчизняні технології, захисту вітчизняної продукції на внутрішньому ринку та її просування на зовнішній ринок;

розвиток інноваційної інфраструктури;

4. Частину першу статті 6 доповнити новими абзацами такого змісту:

підтримки функціонування та стимулювання розвитку приватних, галузевих і регіональних інноваційних екосистем;

організації державних інноваційних центрів;

організації функціонування національної інноваційної екосистеми;

державного контролю у сфері інноваційної діяльності, зокрема контролю за екологічною безпекою, безпекою життєдіяльності, кібербезпекою.

5. Перший і третій абзаци частини першої статті 9 викласти у такій редакції:

Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері інноваційної діяльності:

координує роботу у сфері інноваційної діяльності інших центральних органів виконавчої влади, зокрема у сфері цифрових інновацій та технологій, у стратегічних галузях промисловості, у сферах трансферу технологій, освіти і науки, наукової, науково-технічної діяльності;

6. Частину першу статті 9 доповнити новим абзацом такого змісту:

проводить у встановленому порядку конкурсний відбір інноваційних проектів або доручає його проведення іншим центральним органам виконавчої влади у сфері інноваційної діяльності.

7. Перший, п'ятий та дев'ятий абзац частини другої статті 9 викласти у такій редакції:

Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері наукової та науково-технічної діяльності:

за дорученням центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері інноваційної діяльності проводить у встановленому порядку конкурсний відбір інноваційних проектів;

організовує підготовку, перепідготовку, підвищення кваліфікації кадрів у сфері інноваційної діяльності, інтелектуальної власності та трансферу технологій.

8. Частину другу статті 11 викласти у такій редакції:

Державний контроль у сфері інноваційної діяльності здійснюється:

а) центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері інноваційної діяльності;

б) Верховною Радою Автономної Республіки Крим, органами місцевого самоврядування у межах їх повноважень;

в) центральним органом виконавчої влади, що реалізує єдину державну податкову політику;

г) щодо цифрових інновацій і технологій, робототехніки та роботизації – центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері цифровізації, цифрового розвитку, цифрової економіки

д) щодо трансферу технологій та охорони майнових прав на технології – центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері трансферу технологій.

9. Частину 2 статті 12 викласти у такій редакції:

Передбачена цим Законом державна підтримка реалізації інноваційного проекту надається за умови його державної реєстрації. Інноваційні проекти, що інвестуються за рахунок приватних коштів, державній реєстрації не підлягають.

10. Статтю 12 доповнити частиною четвертою такого змісту:

Інноваційні проекти, що інвестуються за рахунок Державного бюджету України або місцевих бюджетів, а також проекти, замовниками яких є органи державної влади чи органи місцевого самоврядування, підлягають обов'язковій державній експертизі. Інноваційні проекти з *виробництва інноваційної продукції*,

що інвестуються за рахунок інших джерел, підлягають обов'язковій державній експертизі з питань додержання екологічних, містобудівних та санітарно-гігієнічних вимог. У разі необхідності експертиза окремих інноваційних проектів, що мають важливе народногосподарське значення, може здійснюватися за рішенням Кабінету Міністрів України.

11. Статтю 12 доповнити частиною п'ятою такого змісту:

Забороняються інноваційні проекти, якими передбачається розробка, виробництво і реалізація інноваційних продуктів і (або) інноваційної продукції, що здійснюють прямо чи опосередковано когнітивне поведінкове маніпулювання, є системами чи складовими систем соціальної оцінки (класифікації людей на основі поведінки, особистих характеристик, соціально-економічного статусу), біометричної ідентифікації в реальному часі, у тому числі віддалені.

12. Частину другу статті 14 викласти у такій редакції:

Рішення про кваліфікування продукту інноваційним приймає центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері інноваційної діяльності або *експертна рада інноваційної екосистеми* за результатами експертизи.

13. Частину четверту статті 15 викласти у такій редакції:

Рішення про кваліфікування продукції інноваційною приймає центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері інноваційної діяльності або *експертна рада інноваційної екосистеми* за результатами експертизи.

14. Статтю 16 доповнити частиною третьою такого змісту:

3. Інноваційний центр може бути заснований органами виконавчої влади, підприємствами, науковими установами, закладами вищої освіти незалежно від підпорядкування та форми власності.

Фінансове забезпечення діяльності інноваційного центру здійснюється за рахунок коштів, отриманих як оплата за надання послуг, та інших джерел, не заборонених законодавством.

Особливості діяльності інноваційних центрів, що фінансуються за рахунок коштів державного та/або місцевих бюджетів визначаються Законом України «Про наукову і науково-технічну діяльність».

15. Доповнити Розділ V Статтею 21 такого змісту:

Стаття 21. Особливості в оподаткуванні інноваційної діяльності

Особливості прискореної амортизації основних фондів, що використовуються під час інноваційної діяльності, особливості віднесення витрат на проведення науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт на собівартість продукції, а також податкові пільги підприємствам, установам, організаціям і громадянам у разі виробництва ними інноваційних продуктів і (або) інноваційної продукції визначаються Податковим кодексом України.

16. Доповнити Розділ V Статтею 22 такого змісту:

Стаття 22. Особливості митного регулювання інноваційної діяльності

Пільги на сплату ввізного мита та податку на додану вартість на сировину, устаткування, обладнання, комплектуючі та інші товари (крім підакцизних товарів), необхідні для виконання пріоритетного інноваційного проекту, які не виробляються в Україні або виробляються, але не відповідають вимогам проекту, при ввезенні в Україну протягом строку чинності свідоцтва про державну реєстрацію пріоритетного інноваційного проекту визначаються Податковим кодексом України.

IV. Внести до Закону України «**Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні**» від 8 вересня 2011 року № 3715-VI такі зміни:

1. У назві та абзаці першому частини першої статті 4 цифри "2023" замінити цифрами "2025".

2. Сьомий абзац частини першої статті 4 викласти у такій редакції:

б) широке застосування технологій більш чистого виробництва та охорони навколишнього природного середовища, *впровадження у виробничі процеси технологій 4.0.*

3. Частину третю статті 6 доповнити десятим абзацом такого змісту:

9) розвитку системи підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації кадрів, здатних працювати з інноваційними технологіями.

V. Внести до **Господарського кодексу України** від 16 січня 2003 року № 436-IV такі зміни:

1. Частину першу статті 10 доповнити новими абзацами такого змісту:

інноваційна політика, спрямована на створення умов розвитку інноваційної діяльності суб'єктів господарювання, підвищення конкурентоспроможності національної продукції та науково-технологічного потенціалу країни за рахунок впровадження інновацій, визначення та підтримку розвитку пріоритетних напрямів інноваційної діяльності, пріоритетну підтримку інноваційної діяльності малого та середнього підприємництва;

промислова політика, спрямована на забезпечення розвитку високотехнологічних і конкурентоспроможних національних виробництв.

2. Частину другу статті 12 доповнити новим абзацом такого змісту:

державна підтримка.

3. Частину другу статті 48 викласти у такій редакції:

Держава сприяє розвитку малого і *середнього* підприємництва, створює необхідні умови для цього.

4. Частину першу статті 325 викласти у такій редакції:

Інноваційна діяльність – діяльність з розроблення, створення, виробництва та реалізації інноваційних продуктів або інноваційної продукції.

5. Частину першу статті 327 вилучити.

6. Четвертий абзац частини другої статті 327 викласти у такій редакції:

розробка і впровадження нових ресурсо- та енергозберігаючих технологій, цифрових та інших інноваційних технологій, призначених для поліпшення соціального і екологічного становища, конкурентоспроможності національної економіки, раціонального використання природних ресурсів, забезпечення екологічної безпеки, безпеки життєдіяльності, кібербезпеки.

7. Другий та третій абзаци частини першої статті 328 викласти у такій редакції:

визначення і підтримки пріоритетних напрямів інноваційної діяльності; формування і реалізації державних, галузевих, регіональних і місцевих інноваційних програм;

створення економічних, правових та організаційних умов для здійснення інноваційної діяльності суб'єктами господарювання;

8. Частину першу статті 330 викласти у такій редакції:

Інноваційні проекти, що інвестуються за рахунок Державного бюджету України або місцевих бюджетів, а також проекти, замовниками яких є органи державної влади чи органи місцевого самоврядування, підлягають обов'язковій державній експертизі відповідно до законодавства. Інноваційні проекти з виробництва інноваційної продукції, що інвестуються за рахунок інших джерел, підлягають обов'язковій державній експертизі з питань додержання екологічних, містобудівних та санітарно-гігієнічних вимог.

VI. Внести до Закону України «Про національну безпеку України» від 21 червня 2018 року № 2469-VIII такі зміни:

1. Частину першу статті 1 доповнити новими абзацами з урахуванням алфавітного порядку термінами такого змісту:

5¹) економічна безпека України – стан економіки держави, який дає можливість реалізувати її економічні інтереси, сприяє підвищенню її стабільності (стійкості) в соціально-економічній, екологічній, енергетичній сферах та забезпечує здатність протистояти впливу внутрішніх і зовнішніх загроз;

7¹) інформаційна безпека – захищеність інформаційного середовища, зокрема кіберпростору, за якого забезпечуються державний суверенітет, життєво важливі інтереси суспільства і держави, права та свободи людини і громадянина в інформаційному середовищі. Функціональність, безперервність роботи, відновлюваність, цілісність і стійкість інформаційних, електронних, комунікаційних, інформаційно-комунікаційних систем та/або технологічних систем, конфіденційність, цілісність і доступність цифрових інформаційних ресурсів є складовою інформаційної безпеки.

25) Стратегія економічної безпеки України - документ, що визначає стратегічний курс у сфері забезпечення економічної безпеки та очікувані результати їх досягнення.

2. Частину першу статті 31 викласти у такій редакції:

Стратегія кібербезпеки України є документом довгострокового планування, в якому визначаються пріоритети національних інтересів України у сфері кібербезпеки, наявні та потенційно можливі кіберзагрози *правам і свободам людини і громадянина, цифровому суверенітету фізичних і юридичних осіб, національним інтересам* держави в кіберпросторі, пріоритетні напрями, концептуальні підходи до формування та реалізації державної політики щодо безпечного функціонування кіберпростору, його використання в інтересах особи, суспільства і держави, підвищення ефективності основних суб'єктів забезпечення кібербезпеки, насамперед суб'єктів сектору безпеки і оборони, щодо виконання завдань у кіберпросторі, а також потреби бюджетного фінансування, достатні для досягнення визначених цілей і виконання передбачених завдань, та основні напрями використання фінансових ресурсів.

3. Доповнити Закон Статтею 31¹ такого змісту:

Стаття 31¹. Стратегія економічної безпеки України

Стратегія економічної безпеки України розробляється Радою національної безпеки і оборони України для схвалення та подальшого затвердження указом Президента України.

Стратегія економічної безпеки України визначає загрози економічній безпеці у сферах фінансової, виробничої, зовнішньоекономічної, інвестиційно-інноваційної, макроекономічної, демографічної, енергетичної, продовольчої, соціально-економічної безпеки, безпеки у кіберпросторі, шляхи досягнення цілей і реалізації пріоритетів державної політики у цих сферах.

Стратегія економічної безпеки України є основою для розроблення галузевих стратегій і концепцій, державних цільових програм у сфері економіки.

Стратегія економічної безпеки України оприлюднюється в установленому законодавством порядку.

Кабінет Міністрів України, Національний банк України, Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку, Антимонопольний комітет України, Міністерство економіки України, Міністерство цифрової трансформації України у межах повноважень, визначених Конституцією і законами України готують щорічні звіти про стан виконання Стратегії економічної безпеки України, які підлягають оприлюдненню.

VII. Внести до Закону України «**Про основні засади забезпечення кібербезпеки України**» від 5 жовтня 2017 року № 2163-VIII такі зміни:

1. Преамбулу викласти у такій редакції:

Цей Закон визначає правові та організаційні основи забезпечення захисту *прав і свобод людини і громадянина, цифрового суверенітету фізичних і юридичних осіб*, національних інтересів України у кіберпросторі, основні цілі, напрями та принципи державної політики у сфері кібербезпеки, повноваження державних органів, підприємств, установ, організацій, осіб та громадян у цій сфері, основні засади координації їхньої діяльності із забезпечення кібербезпеки.

2. Абзац 5 частини першої статті 1 викласти у такій редакції:

5) кібербезпека – захищеність прав і свобод людини і громадянина, цифрового суверенітету фізичних і юридичних осіб, національних інтересів України у кіберпросторі, за якої забезпечуються сталий розвиток інформаційного суспільства, цифрового комунікативного середовища, *цифрової економіки*, своєчасне виявлення, запобігання і нейтралізація реальних і потенційних загроз.

3. Абзац перший частини другої статті 8 викласти у такій редакції:

Основними суб'єктами національної системи кібербезпеки є Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації України, Національна поліція України, Служба безпеки України, Міністерство оборони України та Генеральний штаб Збройних Сил України, розвідувальні органи, Національний банк України, *Міністерство цифрової трансформації України*, які відповідно до Конституції і законів України виконують в установленому порядку такі основні завдання:

4. Частину другу статті 8 доповнити новим абзацом такого змісту:

7) Міністерство цифрової трансформації України забезпечує формування та реалізацію державної політики щодо захисту у кіберпросторі прав і свобод людини і громадянина, цифрового суверенітету фізичних і юридичних осіб, безпеки робототехніки, встановлює вимоги до цифрової продукції, товарів з цифровим вмістом, цифрових послуг, здійснює державний контроль у цих сферах.

5. Частину третю статті 8 після абзацу другого доповнити новим абзацом такого змісту:

2¹) створення умов для досягнення балансу між потребами національної економіки держави та необхідністю забезпечення безпеки в кіберпросторі.

2. Частину третю статті 8 після абзацу третього доповнити новим абзацом такого змісту:

3¹) орієнтованості на суспільство, що сприятиме його економічному і соціальному зростанню в умовах розвитку Індустрії 4.0.

VIII. Внести до Закону України «**Про критичну інфраструктуру**» від 16 листопада 2021 року № 1882-IX такі зміни:

1. Доповнити частину другу статті 16 пунктом 8¹) такого змісту:

8¹) обґрунтовує доцільність і погоджує впровадження у процеси функціонування та захисту об'єктів критичної інфраструктури технологій 4.0.

IX. Внести до Закону України «**Про охорону навколишнього природного середовища**» від 16 листопада 2021 року № 1882-IX такі зміни:

1. Абзац 1 статті 8 викласти у такій редакції:

В Україні проводяться систематичні комплексні наукові дослідження навколишнього природного середовища та природних ресурсів, *ресурсо- та енергозберігаючих технологій і технологій 4.0* з метою розробки наукових основ

охорони природного середовища, раціонального використання природних ресурсів, забезпечення екологічної безпеки.

2. Пункт д) абзацу 2 статті 41 викласти у такій редакції:

д) надання підприємствам, установам і організаціям, а також громадянам податкових, кредитних та інших пільг при впровадженні ними маловідхідних, енерго- і ресурсозберігаючих технологій та нетрадиційних видів енергії, *впровадженні інновацій на основі технологій 4.0* та здійсненні інших ефективних заходів щодо охорони навколишнього природного середовища;

3. Пункт "а" статті 48 викласти у такій редакції:

а) надання пільг при оподаткуванні підприємств, установ, організацій і громадян в разі реалізації ними заходів щодо раціонального використання природних ресурсів та охорони навколишнього природного середовища, при переході на маловідхідні і ресурсо- і енергозберігаючі технології, *впровадженні інновацій на основі технологій 4.0*, організації виробництва і впровадженні очисного обладнання і устаткування для рециклінгу відходів, а також приладів контролю за станом навколишнього природного середовища та джерелами викидів і скидів забруднюючих речовин, виконанні інших заходів, спрямованих на поліпшення охорони навколишнього природного середовища.

Х. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей закон набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

2. До запровадження державного нагляду та регулювання сфери штучного інтелекту в Україні використання систем штучного інтелекту в сферах медичних послуг і допомоги, безпеки і оборони, біометричної ідентифікації та категоризації фізичних осіб, управління й експлуатації критичної інфраструктури, освіти та професійної підготовки, працевлаштування, управління працівниками та доступу до самозайнятості, доступу і користування приватними і державними послугами та перевагами, правозастосування, управління міграцією, притулком і прикордонним контролем, допомоги в правовому тлумаченні та застосуванні законодавства, заборонено.

3. Кабінету Міністрів України:

1) протягом одного року після набрання чинності цим Законом: привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом; забезпечити прийняття нормативно-правових актів, необхідних для реалізації цього Закону;

2) забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

Голова Верховної Ради України

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо впровадження та розвитку Індустрії 4.0»

1. Обґрунтування необхідності прийняття акту

Сьогодні Індустрія 4.0 є стратегічним напрямом державної економічної політики у багатьох країнах світу. Зокрема в ЄС з 2016 року реалізується ініціатива Європейської Комісії «Оцифрування європейської індустрії», яка спрямована на виконання третьої складової Стратегії Єдиного цифрового ринку щодо максимізації потенціалу зростання цифрової економіки шляхом створення додаткової вартості завдяки цифровим інноваціям у продуктах, процесах і бізнес-моделях підприємств всіх секторів, що згадується у документах ЄС як «індустрія».

Індустрія 4.0 – це етап цифрової трансформації реального сектору економіки, що супроводжується впровадженням новітніх технологій 4.0, зокрема інтернету речей (IoT), аналізу великих даних, штучного інтелекту. Технологічна і цифрова модернізація промисловості, розвиток високотехнологічних виробництв, цифрових індустрій, цифрового підприємництва є основою цифрової економіки.

Національна економічна стратегія на період до 2030 року, затверджена Постановою Кабінету Міністрів України від 03 березня 2021 року № 179, встановлює завдання щодо популяризації, інституціоналізації та кластеризації Індустрії 4.0, повномасштабної діджиталізації ключових секторів промисловості, забезпечення інтеграції інновацій у сфері Індустрії 4.0 в стратегії оборонного комплексу та безпеки країни. Положенням про впровадження технологічного підходу «Індустрія 4.0», затвердженим Постановою Кабінету Міністрів України від 21 липня 2021 року № 750, визначені заходи впровадження Індустрії 4.0 в Україні через інноваційний хаб та центри.

План заходів з реалізації стратегічного курсу держави на набуття повноправного членства України в Європейському Союзі та в Організації Північноатлантичного договору передбачає інтеграцію України до внутрішнього ринку ЄС у сфері цифрової економіки. Це вимагає законодавчого визначення механізмів формування і реалізації державної інноваційної політики з цифровізації та подальшого розвитку національного законодавства в сфері цифрової економіки, гармонізованого із законодавством ЄС.

Чинне законодавство України в сфері цифрової економіки носить фрагментарний характер і не містить жодних норм регулювання процесів цифровізації в Індустрії 4.0. Позитивний регуляторний вплив Закону України «Про інноваційну діяльність» на інноваційний розвиток економіки відсутній, дозвільні процедури впровадження інновацій надмірно зарегульовані, повноваження органів виконавчої влади перетинаються та неузгоджені.

Нормативно-правові акти в сфері цифровізації економіки потребують комплексного оновлення, зокрема з урахуванням пріоритету захисту прав людини, необхідності зниження рівня ризиків цифровізації та роботизації, забезпечення безпеки в кіберпросторі, національної економічної безпеки, цифрового суверенітету, підготовки кваліфікованих кадрів, узгодженості функцій, повноважень і відповідальності державних органів, реалізації принципів відкритості їх дій та підзвітності.

2. Візія впровадження та розвитку Індустрії 4.0 в Україні

Найвищою цінністю в Україні є людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека. Держава гарантує та забезпечує соціальну спрямованість цифрової економіки, всебічний духовний та культурний розвиток суспільства, захист суверенітету, економічної та інформаційної безпеки України, безпеки, прав і свобод людини в цифрову епоху. Системи з технологіями Індустрії 4.0 підлягають державному регулюванню та контролю. Будь-які продукція, товари, послуги, організаційно-технічні рішення, які містять або базуються на технологіях Індустрії 4.0 і під час експлуатації, користування чи споживання можуть порушувати норми Конституції України, негативно впливати на свідомість, поведінку, безпеку, життя, здоров'я або права людини, національну та екологічну безпеку, – заборонені. Технології Індустрії 4.0 підпорядковані людині, допомагають їй у житті, праці та самореалізації, звільнюють час для задоволення духовних і культурних потреб, сприяють рівномірному та справедливому розподілу благ, зростанню людства, людяності, культури та добробуту в суспільстві, допомагають забезпечувати національну безпеку, екологічну безпеку, підтримувати екологічну рівновагу, вирівнювати рівень розвитку держав світу. Державні органи та їх посадові особи відповідальні перед громадськістю за додержання норм Конституції України, ефективність виконання своїх функцій і повноважень, передбачених національним законодавством і підзаконними нормативно-правовими актами.

3. Цілі та завдання законопроекту

Проект закону розроблено з метою визначення правових та організаційних засад цифровізації економіки, впровадження та розвитку в Україні Індустрії 4.0 з суворим контролем додержання органами державної влади норм Конституції України та ефективності виконання ними своїх функцій і повноважень.

Законопроект спрямований на реалізацію в Україні інноваційного випереджального економічного зростання із застосуванням цифрових технологій для забезпечення належного рівня добробуту, духовного та культурного розвитку, самореалізації, безпеки, прав і свобод людини, бізнесу та держави, удосконалення законодавчої бази для її відповідності цифровій епосі.

Завданнями законопроекту є уніфікація термінології, усунення протиріч між законодавчими актами, поліпшення механізмів формування та

реалізації державної інноваційної політики в сфері цифровізації, визначення функцій органів виконавчої влади, відповідальних за реалізацію завдань в сфері цифровізації та інноваційного розвитку, оптимізація взаємовідносин суб'єктів інноваційної діяльності з державними органами, захист прав громадян і суб'єктів підприємницької діяльності в цифровій економіці, забезпечення належного рівня безпеки та суверенітету фізичних і юридичних осіб в кіберпросторі, національної економічної безпеки України.

4. Основні положення законопроекту

Проектом закону визначаються правові та організаційні засади формування та реалізації державної політики в сфері цифровізації економіки, у тому числі засади впровадження цифрових технологій Індустрії 4.0 в реальний сектор.

Законопроектом передбачається внесення змін до Законів України «Про Концепцію Національної програми інформатизації», «Про Національну програму інформатизації», «Про інноваційну діяльність», «Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні», «Про національну безпеку України», «Про основні засади забезпечення кібербезпеки України», «Про критичну інфраструктуру», «Про охорону навколишнього природного середовища» та Господарського кодексу України з метою приведення їх положень у відповідність до потреб регулювання сфери цифрової економіки, виконання завдань впровадження та розвитку Індустрії 4.0 із забезпеченням прав людини, безпеки в кіберпросторі та національної економічної безпеки.

Відповідно до положень законопроекту:

- визначено завдання державної інноваційної політики та політики в сфері цифровізації;
- визначено терміни Індустрія 4.0, технології 4.0, цифровий суверенітет, інноваційна екосистема, інноваційний центр, економічна безпека України, інформаційна безпека, кібербезпека, Стратегія економічної безпеки України;
- заборонено цифрові інновації з неприйнятним ризиком;
- повноваження з формування та реалізації інноваційної політики закріплено за Міністерством економіки України, яке наділено можливостями делегувати певні функції і здійснювати контроль за їх виконанням; інші органи виконавчої влади, відповідальні за формування і реалізацію інноваційної політики, підпорядковано Міністерству економіки України;
- встановлено сфери державного контролю в інноваційній діяльності;
- означено податкові напрями стимулювання інноваційної діяльності;
- до стратегічних пріоритетних напрямів інноваційної діяльності віднесено впровадження у виробничі процеси технологій 4.0;
- усунені протиріччя положень Господарського кодексу України щодо інноваційної діяльності та її державного регулювання;
- встановлено вимоги до формування Стратегії економічної безпеки України та звітування щодо стану її виконання, зокрема шляхи досягнення

цілей і реалізації пріоритетів державної політики у сфері безпеки у кіберпросторі;

- Міністерство цифрової трансформації України додано до суб'єктів національної системи кібербезпеки, за яким закріплено функції забезпечення формування та реалізації державної політики щодо захисту у кіберпросторі прав і свобод людини і громадянина, цифрового суверенітету фізичних і юридичних осіб, безпеки робототехніки, встановлення вимог до цифрової продукції, товарів з цифровим вмістом, цифрових послуг, здійснення державного контролю у цих сферах.

Прикінцевими положеннями законопроекту заборонено використання систем штучного інтелекту в медичній, соціальній, правовій та військовій сферах економіки з огляду на їх високий ризик до розробки відповідного законодавства і запровадження державного нагляду та регулювання.

5. Стан нормативно-правової бази у сфері правового регулювання Індустрії 4.0 та місце законопроекту в системі законодавства

Проект акту розроблено відповідно до Національної економічної стратегії на період до 2030 року, затвердженої Постановою Кабінету Міністрів України від 03 березня 2021 року № 179 та Стратегії розвитку сфери інноваційної діяльності на період до 2030 року, затвердженої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 10 липня 2019 року № 526-р.

Основу нормативно-правової бази у сфері інноваційного розвитку цифрової економіки становить Конституція України, Цивільний кодекс України, Господарський Кодекс України, закони України «Про електронні довірчі послуги», «Про електронні документи та електронний документообіг», «Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах», «Про Концепцію Національної програми інформатизації», «Про Національну програму інформатизації», «Про інноваційну діяльність», «Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні», «Про національну безпеку України», «Про стандартизацію», «Про технічні регламенти та оцінку відповідності», «Про наукову і науково-технічну експертизу», «Про захист персональних даних», «Про авторське право і суміжні права», «Про основні засади забезпечення кібербезпеки України», а також інші нормативно-правові акти.

Прикінцеві положення законопроекту передбачають, що він набирає чинності з дня його опублікування. Реалізація законопроекту після його прийняття потребуватиме приведення підзаконних нормативно-правових актів у відповідність із цим законом.

6. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація законопроекту не потребує додаткового фінансування з державного чи місцевих бюджетів України. Фінансування Національної програми інформатизації, наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності буде здійснюватися в межах бюджетних видатків, передбачених головним розпорядникам бюджетних коштів на відповідний рік.

7. Прогноз соціально-економічних та інших наслідків прийняття законопроекту

Прийняття законопроекту забезпечить правове оформлення системи державного регулювання процесів цифровізації економіки, впровадження та розвитку в Україні Індустрії 4.0, інноваційного випереджального економічного зростання із застосуванням цифрових технологій.

SWOT-аналіз досягнення цілей законопроекту

Сильні сторони	Слабкі сторони
<ul style="list-style-type: none">- визначено завдання державної політики в сфері цифровізації;- визначено функції, підпорядкування та підзвітність органів виконавчої влади, відповідальних за формування та реалізацію політики в сфері цифровізації;- заборонено цифрові інновації з неприйнятним ризиком;- встановлено сфери державного контролю в інноваційній діяльності	<ul style="list-style-type: none">- залежність України від іноземних технологій Індустрії 4.0 та іноземних інвесторів;- недостатність фінансування; національних програм цифровізації з державного та місцевих бюджетів;- низька компетентність і правова культура держслужбовців
Можливості	Загрози
<ul style="list-style-type: none">- оптимізація взаємовідносин суб'єктів інноваційної діяльності з державними органами;- підвищення ефективності роботи суб'єктів владних повноважень	<ul style="list-style-type: none">- недостатність громадського контролю за діяльністю органів влади

Основні наслідки прийняття акту – усунення термінологічних та процедурних протиріч і прогалин у законодавстві, зменшення бюрократичного тиску й оптимізації взаємовідносин суб'єктів інноваційної діяльності з державними органами, підвищення ефективності роботи суб'єктів владних повноважень за рахунок більш чіткого визначення завдань, функцій, підпорядкування та підзвітності органів виконавчої влади, відповідальних за формування та реалізацію політики в сфері цифровізації, що в комплексі буде сприяти ефективному переходу економіки України, у першу чергу реального сектору, на інноваційну модель розвитку.

Народні депутати України

Порівняльна таблиця чинної редакції відповідних нормативно-правових актів, пропозицій щодо проєкту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо впровадження та розвитку Індустрії 4.0»

Чинна редакція	Редакція проєкту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо впровадження та розвитку Індустрії 4.0»
Концепція Національної програми інформатизації, схвалена Законом України «Про Концепцію Національної програми інформатизації»	
	У тексті та назві Закону і Концепції слова «інформатизація» у всіх відмінках замінити словами «інформатизація і цифровізація» у відповідному відмінку.
<p>Розділ IV ВИЗНАЧЕННЯ, ГОЛОВНА МЕТА ТА ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ ПРОГРАМИ</p> <p>Головною метою Програми є забезпечення громадян та суспільства своєчасною, достовірною та повною інформацією на основі широкого використання інформаційних технологій, забезпечення інформаційної безпеки держави.</p> <p>Програма спрямована на вирішення таких основних завдань: формування правових, організаційних, науково-технічних, економічних, фінансових, методичних та гуманітарних передумов розвитку інформатизації; застосування та розвиток сучасних інформаційних технологій у відповідних сферах суспільного життя; формування системи національних інформаційних ресурсів; створення загальнодержавної мережі інформаційного забезпечення науки, освіти, культури, охорони здоров'я тощо; створення загальнодержавних систем інформаційно-аналітичної підтримки діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування; формування та підтримка ринку інформаційних продуктів і послуг; інтеграція України у світовий інформаційний простір.</p>	<p>Розділ IV ВИЗНАЧЕННЯ, ГОЛОВНА МЕТА ТА ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ ПРОГРАМИ</p> <p>Головною метою Програми є забезпечення належного рівня добробуту, розвитку, самореалізації, безпеки, прав і свобод людини, бізнесу та держави через інноваційне випереджальне економічне зростання із застосуванням інформаційних і цифрових технологій.</p> <p>Програма спрямована на вирішення таких основних завдань: технологічна і цифрова модернізація економіки та суспільства; застосування та розвиток сучасних інформаційних і цифрових технологій у сферах економіки та суспільного життя; сприяння функціонуванню цифрових інноваційних центрів (хабів); підтримка формування та розвитку інноваційних екосистем, задіяних у процесі створення та впровадження цифрових інновацій; забезпечення інформаційної безпеки та цифрового суверенітету держави; формування та підтримка ринку цифрових продуктів і послуг; рівноправна інтеграція України у світовий цифровий простір.</p>
Закон України «Про національну програму інформатизації»	
	У тексті та назві Закону слова «інформатизація» у всіх відмінках замінити словами «інформатизація і цифровізація» у відповідному відмінку.

<p>Стаття 1. Визначення термінів</p> <p>1. У цьому Законі наведені нижче терміни вживаються в такому значенні:</p> <p>5) Генеральний державний замовник Національної програми інформатизації (далі - генеральний замовник) - центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сферах цифровізації, цифрового розвитку, цифрових інновацій та технологій, електронного урядування та електронної демократії, розвитку інформаційного суспільства, інформатизації;</p> <p>ВІДСУТНЄ</p> <p>ВІДСУТНЄ</p> <p>24) цифрова технологія – сукупність систематизованих правових, науково-технічних, організаційних рішень, спрямованих на застосування комп’ютерної та іншої електронно-обчислювальної техніки, програмного забезпечення та інших засобів для зменшення участі користувача інформаційно-комунікаційних систем і засобів інформатизації під час збирання, приймання, обробки, передавання інформації чи трудомісткості виконуваних операцій;</p> <p>ВІДСУТНЄ</p>	<p>Стаття 1. Визначення термінів</p> <p>1. У цьому Законі наведені нижче терміни вживаються в такому значенні:</p> <p>5) Генеральний державний замовник Національної програми інформатизації <i>і цифровізації</i> (далі - генеральний замовник) - центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сферах цифровізації, цифрового розвитку, цифрових інновацій та технологій, <i>цифровізації реального сектору економіки</i>, електронного урядування та електронної демократії, інформаційного суспільства, інформатизації, <i>безпеки в кіберпросторі</i>;</p> <p>13¹⁾ Індустрія 4.0 – етап цифрової трансформації у реальному секторі економіки, що передбачає комплексну цифровізацію та автоматизацію виробничих процесів і управління із впровадженням цифрових технологій 4.0.</p> <p>23¹⁾ технології 4.0 – цифрові технології, до яких, зокрема, але не виключно, належать інтернет речей, штучний інтелект, машинне навчання, хмарні та туманні обчислення, аналітика великих даних, блокчейн, адитивні технології, цифровий дизайн, симуляція цифрових двійників, безпілотні технології, біометричні технології, віртуальна реальність, доповнена реальність, автономні роботи.</p> <p>24) цифрова технологія – інструменти, методи, системи, пристрої, ресурси, функціонування яких базується на збиранні, прийманні, генеруванні, зберіганні, передаванні, обробці, представленні та використанні даних у цифровому форматі;</p> <p>24¹⁾ цифровий суверенітет – незалежність у кіберпросторі, здатність забезпечити цифрову безпеку власних даних і операцій.</p>
<p>Стаття 3. Основні завдання Національної програми інформатизації</p> <p>Національна програма інформатизації спрямована на забезпечення:</p>	<p>Стаття 3. Основні завдання Національної програми інформатизації і цифровізації</p> <p>Національна програма інформатизації і цифровізації спрямована на забезпечення:</p>

<p>ВІДСУТНЄ</p> <p>9) створення умов для розвитку господарської діяльності у сфері інформатизації</p> <p>ВІДСУТНЄ</p> <p>ВІДСУТНЄ</p>	<p>8¹⁾ реалізації заходів, спрямованих на розвиток Індустрії 4.0;</p> <p>9) створення умов для розвитку господарської діяльності у сфері інформатизації і цифровізації;</p> <p>10) кібербезпеки, захисту прав і свобод людини і громадянина, цифрового суверенітету фізичних і юридичних осіб, національних інтересів України у кіберпросторі;</p> <p>11) розвитку системи підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації кадрів за сучасними цифровими спеціальностями на основі вимог ринку праці та цифрових трендів.</p>
<p>Стаття 8. Формування та виконання Національної програми інформатизації</p> <p>1. Національна програма інформатизації формується виходячи з довгострокових пріоритетів соціально-економічного, науково-технічного, національно-культурного розвитку держави з урахуванням світових напрямів розвитку та досягнень у сфері інформатизації і спрямована на розв'язання проблем розвитку інформаційного суспільства, підвищення ефективності та результативності державного управління, національної безпеки і оборони, демократизації суспільства.</p> <p>ВІДСУТНЄ</p>	<p>Стаття 8. Формування та виконання Національної програми інформатизації і <i>цифровізації</i></p> <p>1. Національна програма інформатизації і <i>цифровізації</i> формується виходячи з довгострокових пріоритетів соціально-економічного, науково-технічного, національно-культурного розвитку держави з урахуванням світових напрямів розвитку та досягнень у сфері інформатизації і <i>цифровізації</i> і спрямована на розв'язання проблем розвитку інформаційного суспільства, <i>цифровізації реального сектору економіки</i>, підвищення ефективності та результативності <i>промисловості</i>, державного управління, національної безпеки і оборони, демократизації суспільства, <i>безпеки в кіберпросторі, захисту прав і свобод людини і громадянина, цифрового суверенітету фізичних і юридичних осіб, національних інтересів України у кіберпросторі</i>.</p> <p>Забороняється формування та реалізація завдань, програм, проектів, робіт з цифровізації, що здійснюють прямо чи опосередковано когнітивне поведінкове маніпулювання, соціальну оцінку (класифікацію людей на основі поведінки, особистих характеристик, соціально-економічного статусу), біометричну ідентифікацію в реальному часі, у тому числі віддалені.</p>
<p>Закон України «Про інноваційну діяльність»</p>	
<p>Стаття 1. Визначення термінів</p> <p>1. У цьому Законі наведені нижче терміни вживаються в такому значенні:</p> <p>ВІДСУТНЄ</p>	<p>Стаття 1. Визначення термінів</p> <p>1. У цьому Законі наведені нижче терміни вживаються в такому значенні:</p> <p>інноваційна екосистема – цілісна самоорганізована динамічна сукупність суб'єктів інноваційної діяльності та інноваційної</p>

<p>ВІДСУТНЄ</p>	<p>інфраструктури, їх відносин та ресурсів, задіяних у процесі створення та впровадження інновацій. інноваційний центр – юридична особа, спеціалізований технологічний інкубатор, що виконує функції трансферу знань і технологій, де суб'єктам господарювання, переважно суб'єктам малого і середнього підприємництва та громадським організаціям, надається можливість перевірити актуальну інформацію щодо інноваційних технологій, здійснити їх експертизу, тестування, пройти навчання, отримати консультації та допомогу у використанні і впровадженні інновацій, організації досліджень, пошуку інвестицій, захисті прав інтелектуальної власності на інноваційні технології.</p>
<p>Стаття 3. Мета і принципи державної інноваційної політики 2. Основними принципами державної інноваційної політики є: орієнтація на інноваційний шлях розвитку економіки України; визначення державних пріоритетів інноваційного розвитку;</p> <p>створення умов для збереження, розвитку і використання вітчизняного науково-технічного та інноваційного потенціалу; здійснення заходів на підтримку міжнародної науково-технологічної кооперації, трансферу технологій, захисту вітчизняної продукції на внутрішньому ринку та її просування на зовнішній ринок;</p> <p>сприяння розвитку інноваційної інфраструктури;</p>	<p>Стаття 3. Мета і завдання державної інноваційної політики 2. Основними завданнями державної інноваційної політики є: інноваційний розвиток економіки України; визначення та реалізація державних пріоритетів інноваційного розвитку;</p> <p>збереження, розвиток і використання вітчизняного науково-технічного та інноваційного потенціалу; організація трансферу технологій, міжнародного науково-технологічного співробітництва, охорони майнових прав на вітчизняні технології, захисту вітчизняної продукції на внутрішньому ринку та її просування на зовнішній ринок; розвиток інноваційної інфраструктури;</p>
<p>Стаття 6. Державне регулювання інноваційної діяльності 1. Державне регулювання інноваційної діяльності здійснюється шляхом: ВІДСУТНЄ</p> <p>ВІДСУТНЄ ВІДСУТНЄ ВІДСУТНЄ</p>	<p>Стаття 6. Державне регулювання інноваційної діяльності 1. Державне регулювання інноваційної діяльності здійснюється шляхом: підтримки функціонування та стимулювання розвитку приватних, галузевих і регіональних інноваційних екосистем; організації державних інноваційних центрів; організації функціонування національної інноваційної екосистеми державного контролю у сфері інноваційної діяльності, зокрема контролю за екологічною безпекою, безпекою життєдіяльності, кібербезпекою.</p>
<p>Стаття 9. Повноваження центральних органів виконавчої влади у сфері інноваційної діяльності</p>	<p>Стаття 9. Повноваження центральних органів виконавчої влади у сфері інноваційної діяльності</p>

<p>1. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері інновацій: координує роботу у сфері інноваційної діяльності інших центральних органів виконавчої влади;</p> <p>ВІДСУТНЄ</p> <p>2. Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері науково-технічної та інноваційної діяльності: проводить у встановленому порядку конкурсний відбір інноваційних проектів;</p> <p>організовує підвищення кваліфікації спеціалістів у сфері інноваційної діяльності;</p>	<p>1. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері інноваційної діяльності: координує роботу у сфері інноваційної діяльності інших центральних органів виконавчої влади, зокрема у сфері цифрових інновацій та технологій, у стратегічних галузях промисловості, у сферах трансферу технологій, освіти і науки, наукової, науково-технічної діяльності; проводить у встановленому порядку конкурсний відбір інноваційних проектів або доручає його проведення іншим центральним органам виконавчої влади у сфері інноваційної діяльності.</p> <p>2. Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері наукової та науково-технічної діяльності: за дорученням центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері інноваційної діяльності проводить у встановленому порядку конкурсний відбір інноваційних проектів; організовує підготовку, перепідготовку, підвищення кваліфікації кадрів у сфері інноваційної діяльності, інтелектуальної власності та трансферу технологій.</p>
<p>Стаття 11. Державний контроль у сфері інноваційної діяльності</p> <p>2. Державний контроль у сфері інноваційної діяльності здійснюється:</p> <p>а) центральним органом виконавчої влади, що реалізує єдину державну податкову політику;</p> <p>б) Верховною Радою Автономної Республіки Крим, органами місцевого самоврядування у межах їх повноважень;</p> <p>в) щодо визначених статтями розділу V цього Закону особливостей оподаткування - центральним органом виконавчої влади, що реалізує єдину державну податкову політику.</p> <p>ВІДСУТНЄ</p>	<p>Стаття 11. Державний контроль у сфері інноваційної діяльності</p> <p>2. Державний контроль у сфері інноваційної діяльності здійснюється:</p> <p>а) центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері інноваційної діяльності;</p> <p>б) Верховною Радою Автономної Республіки Крим, органами місцевого самоврядування у межах їх повноважень;</p> <p>в) центральним органом виконавчої влади, що реалізує єдину державну податкову політику;</p> <p>г) щодо цифрових інновацій і технологій, робототехніки та роботизації – центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері цифровізації, цифрового розвитку, цифрової економіки</p>

ВІДСУТНЄ	д) щодо трансферу технологій та охорони майнових прав на технології – центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері трансферу технологій.
<p>Стаття 12. Інноваційний проект</p> <p>2. Передбачена цим Законом державна підтримка реалізації інноваційного проекту надається за умови його державної реєстрації.</p> <p>ВІДСУТНЄ</p>	<p>Стаття 12. Інноваційний проект</p> <p>2. Передбачена цим Законом державна підтримка реалізації інноваційного проекту надається за умови його державної реєстрації. Інноваційні проекти, що інвестуються за рахунок приватних коштів, державній реєстрації не підлягають.</p> <p>4. Інноваційні проекти, що інвестуються за рахунок Державного бюджету України або місцевих бюджетів, а також проекти, замовниками яких є органи державної влади чи органи місцевого самоврядування, підлягають обов'язковій державній експертизі. Інноваційні проекти з виробництва інноваційної продукції, що інвестуються за рахунок інших джерел, підлягають обов'язковій державній експертизі з питань додержання екологічних, містобудівних та санітарно-гігієнічних вимог. У разі необхідності експертиза окремих інноваційних проектів, що мають важливе народногосподарське значення, може здійснюватися за рішенням Кабінету Міністрів України.</p> <p>5. Забороняються інноваційні проекти, якими передбачається розробка, виробництво і реалізація інноваційних продуктів і (або) інноваційної продукції, що здійснюють прямо чи опосередковано когнітивне поведінкове маніпулювання, є системами чи складовими систем соціальної оцінки (класифікації людей на основі поведінки, особистих характеристик, соціально-економічного статусу), біометричної ідентифікації в реальному часі, у тому числі віддалені.</p>
<p>Стаття 14. Інноваційний продукт</p> <p>2. Рішення про кваліфікування продукту інноваційним приймає центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері інноваційної діяльності, за результатами експертизи.</p>	<p>Стаття 14. Інноваційний продукт</p> <p>2. Рішення про кваліфікування продукту інноваційним приймає центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері інноваційної діяльності або експертна рада інноваційної екосистеми за результатами експертизи.</p>
<p>Стаття 15. Інноваційна продукція</p> <p>4. Рішення про кваліфікування продукції інноваційною приймає центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику</p>	<p>Стаття 15. Інноваційна продукція</p> <p>4. Рішення про кваліфікування продукції інноваційною приймає центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику</p>

у сфері інноваційної діяльності, за результатами експертизи.	у сфері інноваційної діяльності або <i>експертна рада інноваційної екосистеми</i> за результатами експертизи.
Стаття 16. Інноваційні підприємства ВІДСУТНЄ	Стаття 16. Інноваційні підприємства 3. Інноваційний центр може бути заснований органами виконавчої влади, підприємствами, науковими установами, закладами вищої освіти незалежно від підпорядкування та форми власності. Фінансове забезпечення діяльності інноваційного центру здійснюється за рахунок коштів, отриманих як оплата за надання послуг, та інших джерел, не заборонених законодавством. Особливості діяльності інноваційних центрів, що фінансуються за рахунок коштів державного та/або місцевих бюджетів визначаються Законом України «Про наукову і науково-технічну діяльність».
ВІДСУТНЯ	Стаття 21. Особливості в оподаткуванні інноваційної діяльності Особливості прискореної амортизації основних фондів, що використовуються під час інноваційної діяльності, особливості віднесення витрат на проведення науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт на собівартість продукції, а також податкові пільги підприємствам, установам, організаціям і громадянам у разі виробництва ними інноваційних продуктів і (або) інноваційної продукції визначаються Податковим кодексом України.
ВІДСУТНЯ	Стаття 22. Особливості митного регулювання інноваційної діяльності Пільги на сплату ввізного мита та податку на додану вартість на сировину, устаткування, обладнання, комплектуючі та інші товари (крім підакцизних товарів), необхідні для виконання пріоритетного інноваційного проекту, які не виробляються в Україні або виробляються, але не відповідають вимогам проекту, при ввезенні в Україну протягом строку чинності свідоцтва про державну реєстрацію пріоритетного інноваційного проекту визначаються Податковим кодексом України.
Закон України Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні	
Стаття 4. Стратегічні пріоритетні напрями інноваційної діяльності на 2011-2023 роки 1. Стратегічними пріоритетними напрямами на 2011-2023 роки є:	Стаття 4. Стратегічні пріоритетні напрями інноваційної діяльності на 2011-2025 роки 1. Стратегічними пріоритетними напрямами на 2011-2025 роки є:

<p>б) широке застосування технологій більш чистого виробництва та охорони навколишнього природного середовища;</p>	<p>б) широке застосування технологій більш чистого виробництва та охорони навколишнього природного середовища, <i>впровадження у виробничі процеси технологій 4.0.</i></p>
<p>Стаття 6. Реалізація середньострокових пріоритетних напрямів інноваційної діяльності 3. Для реалізації середньострокових пріоритетних напрямів державою запроваджуються заходи щодо: ВІДСУТНЄ</p>	<p>Стаття 6. Реалізація середньострокових пріоритетних напрямів інноваційної діяльності 3. Для реалізації середньострокових пріоритетних напрямів державою запроваджуються заходи щодо: 9) розвитку системи підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації кадрів, здатних працювати з інноваційними технологіями.</p>
<p>Господарський кодекс України</p>	
<p>Стаття 10. Основні напрями економічної політики держави 1. Основними напрямами економічної політики, що визначаються державою, є: ВІДСУТНЄ</p> <p>ВІДСУТНЄ</p>	<p>Стаття 10. Основні напрями економічної політики держави 1. Основними напрямами економічної політики, що визначаються державою, є: інноваційна політика, спрямована на створення умов розвитку інноваційної діяльності суб'єктів господарювання, підвищення конкурентоспроможності національної продукції та науково-технологічного потенціалу країни за рахунок впровадження інновацій, визначення та підтримку розвитку пріоритетних напрямів інноваційної діяльності, пріоритетну підтримку інноваційної діяльності малого та середнього підприємництва; промислова політика, спрямована на забезпечення розвитку високотехнологічних і конкурентоспроможних національних виробництв.</p>
<p>Стаття 12. Засоби державного регулювання господарської діяльності 2. Основними засобами регулюючого впливу держави на діяльність суб'єктів господарювання є: державне замовлення; ліцензування, патентування і квотування; технічне регулювання; застосування нормативів та лімітів; регулювання цін і тарифів; надання інвестиційних, податкових та інших пільг;</p>	<p>Стаття 12. Засоби державного регулювання господарської діяльності 2. Основними засобами регулюючого впливу держави на діяльність суб'єктів господарювання є: державне замовлення; ліцензування, патентування і квотування; технічне регулювання; застосування нормативів та лімітів; регулювання цін і тарифів; надання інвестиційних, податкових та інших пільг;</p>

надання дотацій, компенсацій, цільових інновацій та субсидій ВІДСУТНЄ.	надання дотацій, компенсацій, цільових інновацій та субсидій; державна підтримка.
Стаття 48. Державна підтримка підприємництва 2. Держава сприяє розвитку малого підприємництва, створює необхідні умови для цього.	Стаття 48. Державна підтримка підприємництва 2. Держава сприяє розвитку малого і <i>середнього</i> підприємництва, створює необхідні умови для цього.
Стаття 325. Інноваційна діяльність 1. Інноваційною діяльністю у сфері господарювання є діяльність учасників господарських відносин, що здійснюється на основі реалізації інвестицій з метою виконання довгострокових науково-технічних програм з тривалими строками окупності витрат і впровадження нових науково-технічних досягнень у виробництво та інші сфери суспільного життя.	Стаття 325. Інноваційна діяльність 1. Інноваційна діяльність – діяльність з розроблення, створення, виробництва та реалізації інноваційних продуктів або інноваційної продукції.
Стаття 327. Види інноваційної діяльності 1. Інноваційна діяльність передбачає інвестування наукових досліджень і розробок, спрямованих на здійснення якісних змін у стані продуктивних сил і прогресивних міжгалузевих структурних зрушень, розробки і впровадження нових видів продукції і технологій. 2. Інноваційна діяльність здійснюється за такими напрямками: розробка і впровадження нових ресурсозберігаючих технологій, призначених для поліпшення соціального і екологічного становища;	Стаття 327. Види інноваційної діяльності ВИЛУЧИТИ 2. Інноваційна діяльність здійснюється за такими напрямками: розробка і впровадження нових ресурсо- та енергозберігаючих технологій, цифрових та інших інноваційних технологій, призначених для поліпшення соціального і екологічного становища, конкурентоспроможності національної економіки, раціонального використання природних ресурсів, забезпечення екологічної безпеки, безпеки життєдіяльності, кібербезпеки;
Стаття 328. Державне регулювання інноваційної діяльності 1. Держава регулює інноваційну діяльність шляхом: визначення інноваційної діяльності як необхідної складової інвестиційної та структурно-галузевої політики; формування і забезпечення реалізації інноваційних програм та цільових проєктів; створення економічних, правових та організаційних умов для забезпечення державного регулювання інноваційної діяльності;	Стаття 328. Державне регулювання інноваційної діяльності 1. Держава регулює інноваційну діяльність шляхом: визначення і підтримки пріоритетних напрямів інноваційної діяльності; формування і реалізації державних, галузевих, регіональних і місцевих інноваційних програм; створення економічних, правових та організаційних умов для здійснення інноваційної діяльності суб'єктами господарювання;

<p>громадянина, суспільства та держави в кіберпросторі, пріоритетні напрями, концептуальні підходи до формування та реалізації державної політики щодо безпечного функціонування кіберпростору, його використання в інтересах особи, суспільства і держави, підвищення ефективності основних суб'єктів забезпечення кібербезпеки, насамперед суб'єктів сектору безпеки і оборони, щодо виконання завдань у кіберпросторі, а також потреби бюджетного фінансування, достатні для досягнення визначених цілей і виконання передбачених завдань, та основні напрями використання фінансових ресурсів.</p>	<p><i>цифровому суверенітету фізичних і юридичних осіб, національним інтересам</i> держави в кіберпросторі, пріоритетні напрями, концептуальні підходи до формування та реалізації державної політики щодо безпечного функціонування кіберпростору, його використання в інтересах особи, суспільства і держави, підвищення ефективності основних суб'єктів забезпечення кібербезпеки, насамперед суб'єктів сектору безпеки і оборони, щодо виконання завдань у кіберпросторі, а також потреби бюджетного фінансування, достатні для досягнення визначених цілей і виконання передбачених завдань, та основні напрями використання фінансових ресурсів.</p>
<p>ВІДСУТНЯ</p>	<p>Стаття 31¹. Стратегія економічної безпеки України Стратегія економічної безпеки України розробляється Радою національної безпеки і оборони України для схвалення та подальшого затвердження указом Президента України. Стратегія економічної безпеки України визначає загрози економічній безпеці у сферах фінансової, виробничої, зовнішньоекономічної, інвестиційно-інноваційної, макроекономічної, демографічної, енергетичної, продовольчої, соціально-економічної безпеки, безпеки у кіберпросторі, шляхи досягнення цілей і реалізації пріоритетів державної політики у цих сферах. Стратегія економічної безпеки України є основою для розроблення галузевих стратегій і концепцій, державних цільових програм у сфері економіки. Стратегія економічної безпеки України оприлюднюється в установленому законодавством порядку. Кабінет Міністрів України, Національний банк України, Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку, Антимонопольний комітет України, Міністерство економіки України, Міністерство цифрової трансформації України у межах повноважень, визначених Конституцією і законами України готують щорічні звіти про стан виконання Стратегії економічної безпеки України, які підлягають оприлюдненню.</p>

Закон України «Про основні засади забезпечення кібербезпеки України»

<p>Цей Закон визначає правові та організаційні основи забезпечення захисту життєво важливих інтересів людини і громадянина, суспільства та держави, національних інтересів України у кіберпросторі, основні цілі, напрями та принципи державної політики у сфері кібербезпеки, повноваження державних органів, підприємств, установ, організацій, осіб та громадян у цій сфері, основні засади координації їхньої діяльності із забезпечення кібербезпеки.</p>	<p>Цей Закон визначає правові та організаційні основи забезпечення захисту <i>прав і свобод людини і громадянина, цифрового суверенітету фізичних і юридичних осіб</i>, національних інтересів України у кіберпросторі, основні цілі, напрями та принципи державної політики у сфері кібербезпеки, повноваження державних органів, підприємств, установ, організацій, осіб та громадян у цій сфері, основні засади координації їхньої діяльності із забезпечення кібербезпеки.</p>
<p>Стаття 1. Визначення термінів</p> <p>У цьому Законі наведені нижче терміни вживаються в такому значенні:</p> <p>5) кібербезпека - захищеність життєво важливих інтересів людини і громадянина, суспільства та держави під час використання кіберпростору, за якої забезпечуються сталий розвиток інформаційного суспільства та цифрового комунікативного середовища, своєчасне виявлення, запобігання і нейтралізація реальних і потенційних загроз національній безпеці України у кіберпросторі;</p>	<p>Стаття 1. Визначення термінів</p> <p>У цьому Законі наведені нижче терміни вживаються в такому значенні:</p> <p>5) кібербезпека – захищеність <i>прав і свобод людини і громадянина, цифрового суверенітету фізичних і юридичних осіб</i>, національних інтересів України у кіберпросторі, за якої забезпечуються сталий розвиток інформаційного суспільства, цифрового комунікативного середовища, <i>цифрової економіки</i>, своєчасне виявлення, запобігання і нейтралізація реальних і потенційних загроз;</p>
<p>Стаття 8. Національна система кібербезпеки</p> <p>2. Основними суб'єктами національної системи кібербезпеки є Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації України, Національна поліція України, Служба безпеки України, Міністерство оборони України та Генеральний штаб Збройних Сил України, розвідувальні органи, Національний банк України, які відповідно до Конституції і законів України виконують в установленому порядку такі основні завдання:</p> <p>ВІДСУТНЄ</p>	<p>Стаття 8. Національна система кібербезпеки</p> <p>2. Основними суб'єктами національної системи кібербезпеки є Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації України, Національна поліція України, Служба безпеки України, Міністерство оборони України та Генеральний штаб Збройних Сил України, розвідувальні органи, Національний банк України, <i>Міністерство цифрової трансформації України</i>, які відповідно до Конституції і законів України виконують в установленому порядку такі основні завдання:</p> <p>7) Міністерство цифрової трансформації України забезпечує формування та реалізацію державної політики щодо захисту у кіберпросторі <i>прав і свобод людини і громадянина, цифрового суверенітету фізичних і юридичних осіб</i>, безпеки робототехніки, встановлює вимоги до цифрової продукції, товарів з цифровим вмістом, цифрових послуг, здійснює державний контроль у цих сферах.</p>

<p>3. Функціонування національної системи кібербезпеки забезпечується шляхом: ВІДСУТНЄ</p> <p>ВІДСУТНЄ</p>	<p>3. Функціонування національної системи кібербезпеки забезпечується шляхом: 2¹) створення умов для досягнення балансу між потребами національної економіки держави та необхідністю забезпечення безпеки в кіберпросторі. 3¹) орієнтованості на суспільство, що сприятиме його економічному і соціальному зростанню в умовах розвитку Індустрії 4.0.</p>
<p>Закон України «Про критичну інфраструктуру»</p>	
<p>Стаття 16. Уповноважений орган у сфері захисту критичної інфраструктури України 2. Уповноважений орган у сфері захисту критичної інфраструктури України: ВІДСУТНЄ</p>	<p>Стаття 16. Уповноважений орган у сфері захисту критичної інфраструктури України 2. Уповноважений орган у сфері захисту критичної інфраструктури України: 8¹) обґрунтовує доцільність і погоджує впровадження у процеси функціонування та захисту об'єктів критичної інфраструктури технологій 4.0.</p>
<p>Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища»</p>	
<p>Стаття 8. Наукові дослідження В Україні проводяться систематичні комплексні наукові дослідження навколишнього природного середовища та природних ресурсів з метою розробки наукових основ їх охорони та раціонального використання, забезпечення екологічної безпеки.</p>	<p>Стаття 8. Наукові дослідження В Україні проводяться систематичні комплексні наукові дослідження навколишнього природного середовища та природних ресурсів, <i>ресурсо- та енергозберігаючих технологій і технологій 4.0</i> з метою розробки наукових основ <i>охорони природного середовища</i>, раціонального використання <i>природних ресурсів</i>, забезпечення екологічної безпеки.</p>
<p>Стаття 41. Економічні заходи забезпечення охорони навколишнього природного середовища Економічні заходи забезпечення охорони навколишнього природного середовища передбачають: д) надання підприємствам, установам і організаціям, а також громадянам податкових, кредитних та інших пільг при впровадженні ними маловідхідних, енерго- і ресурсозберігаючих технологій та нетрадиційних видів енергії, здійсненні інших ефективних заходів щодо охорони навколишнього природного середовища;</p>	<p>Стаття 41. Економічні заходи забезпечення охорони навколишнього природного середовища Економічні заходи забезпечення охорони навколишнього природного середовища передбачають: д) надання підприємствам, установам і організаціям, а також громадянам податкових, кредитних та інших пільг при впровадженні ними маловідхідних, енерго- і ресурсозберігаючих технологій та нетрадиційних видів енергії, <i>впровадженні інновацій на основі технологій 4.0</i>, здійсненні інших ефективних заходів щодо охорони навколишнього природного середовища;</p>

<p>Стаття 48. Стимулювання в системі охорони навколишнього природного середовища</p> <p>В Україні здійснюється стимулювання раціонального використання природних ресурсів, охорони навколишнього природного середовища шляхом:</p> <p>а) надання пільг при оподаткуванні підприємств, установ, організацій і громадян в разі реалізації ними заходів щодо раціонального використання природних ресурсів та охорони навколишнього природного середовища, при переході на маловідхідні і ресурсо- і енергозберігаючі технології, організації виробництва і впровадженні очисного обладнання і устаткування для рециклінгу відходів, а також приладів контролю за станом навколишнього природного середовища та джерелами викидів і скидів забруднюючих речовин, виконанні інших заходів, спрямованих на поліпшення охорони навколишнього природного середовища;</p>	<p>Стаття 48. Стимулювання в системі охорони навколишнього природного середовища</p> <p>В Україні здійснюється стимулювання раціонального використання природних ресурсів, охорони навколишнього природного середовища шляхом:</p> <p>а) надання пільг при оподаткуванні підприємств, установ, організацій і громадян в разі реалізації ними заходів щодо раціонального використання природних ресурсів та охорони навколишнього природного середовища, при переході на маловідхідні і ресурсо- і енергозберігаючі технології, <i>впровадженні інновацій на основі технологій 4.0</i>, організації виробництва і впровадженні очисного обладнання і устаткування для рециклінгу відходів, а також приладів контролю за станом навколишнього природного середовища та джерелами викидів і скидів забруднюючих речовин, виконанні інших заходів, спрямованих на поліпшення охорони навколишнього природного середовища;</p>
--	--